Donderdag 10 Februari 1944. DAGBLAD 61ste Jaargang, No. 4128

AMIGOE DI CURAÇAO

Dit blad verschijnt dagelijks (behalve 's Zondags)
Abonnementsprijs voor het Staatsdeel
ƒ 2.00 per maand [Aruba ƒ 2.50] bij vooruitbetaling
Afzonderlijke nummers ƒ 0.10

Hoofdredacteur: Dr. JOH. HARTOG
Spreekuur van de Redactie 16—18 uur.
Redactie Tel. 1858.
Uitgeefster: Paulus-drukkerij, tel. 1550.
Bureaux: Conscientiesteeg 27—29.
Adres: Postbus 80, Willemstad.

Kantoor voor Redactie en Administratie Gebiedsdeel Aruba:
J. E. CROES, Postbus 14, Nassaustraat, Oranjestad, Telef. 38
Kantoor voor Administratie Gebiedsdeel Bonaire:
M. L. BOOI. Bredestraat, Kralendijk.

Japans vloot verlaat Rabaul.

Zullen de Japanners het Zuidwestelijk gebied van de Stille Oceaan ontruimen?

WAT DOEN DE JAPANNERS?

Geallieerde vliegers, die terugkeren van luchtaanvallen op twee belangrijke bases — Rabaul aan het Noordelijk punt van Nieuw Britannië en Madang op de Noordkust van Nieuw Guinea — rapporteren, dat de vijand blijkbaar tot de evacuatie besloten heeft. De Geallieerde vliegers, die van een zending boven Rabaul terugkeren, delen mede, dat alle vijandelijke oorlogsschepen zich hebben teruggetrokken van de Japanse basis als gevolg van de voortdurende Geallieerde bombardementen, waarmede tonnen en nogmaals tonnen geworpen zijn op de vijandelijke installaties. In hun laatste aanval op de vijandelijke voorraadhaven hebben de Geallieerde vliegers 26 luchtdoelstellingen verpletterd en meer dan 12 vijandelijke jagers neergeschoten na twee van de drie vliegvelden van Rabaul bestookt te hebben met 126 ton bommen. Nog 15 vijandelijke vliegtuigen werden vermoedelijk vernield in de aanval alsook 7 andere op de grond. Torpedo-bommenwerpers hebben in een andere aanval een vrachtschip in de haven van Rabaul in brand gezet en een voltreffer geplaatst op een Japanse duikboot aan de oppervlakte van het water.

Intussen rapporteren andere vliegers, die terugkeren van een aanval op Madang, dat middelzware bommenwerpers herhaaldelijk beschietings- en bombardements-aanvallen hebben uitgevoerd in het gehele gebied van Madang zonder weerstand op de grond of in de lucht te ondervinden. Over het doelgebied vliegend wierpen de Geallieerden een rij bommen en de enige weerstand welke zij ondervonden kwam van één niet-bevestigd schot van het afweervuur nadat de vliegtuigen het doel verlaten hadden en enkele rookpluimpjes van wat geleek op machinegeweervuur.

De klaarblijkelijke Japanse ontruiming van Madang is waarschijnlijk het resultaat van de opmars der Australische grondtroepen door de Ramu-vallei. De Australiërs, die vooruittrekken om aansluiting te maken met de Noordamerikaanse troepen te Saidor, hebben de vroegere Japanse basis voor schuiten te Gali aan de kust ten Zuiden van Madang veroverd. Een Japans communiqué, dat hedenmorgen vroeg door de radio van Tokio werd uitgezonden, zeide, dat ongeveer 220 Geallieerde vliegtuigen Rabaul op Woensdag hebben gebombardeerd. Men zeide, dat de Japanse jagers afrekenden met 45 van de aanvallende vliegtuigen, waaronder 15 „waarschijnlijken". Hiervan gaven de Geallieerden geen bevestiging. De radio van Tokio maakte geen melding van de afwezigheid der Japanse vloot uit de haven.

VOORUITGEZETTE AANVALLEN IN DE MARSHALL-EILANDEN.

Charles McMurtry seint uit het Hoofdkwartier van de Noordamerikaanse vloot in de Stille Oceaan te Pearl Harbor: Nieuwe en geheime slagen op de overige Japanse sterkten in de Marshall-eilanden worden toegebracht door de Noordamerikaanse lucht- en vlootstrijdkrachten, die de verdedigingswerken van de Kwajalein atol zó hard troffen, dat deze practisch door zijn eigen gewicht viel in de schoot der Geallieerde troepen. Aangezien de Japanse verbindingen met hun geïsoleerde garnizoenen in de Marshall-eilanden waarschijnlijk ontwricht zijn, heeft de marine de politiek aangenomen om de doelen, waar de bommen en granaten vallen, niet te noemen.

In de bekendmaking over de nieuwste vloot- en luchtaanvallen, welke Dinsdagavond uitgegeven werd, werd slechts één atol genoemd: Jaluit, aan het Zuidelijk einde van de archipel. Verschillende vijandelijke boten werden daar Zondag tot zinken gebracht. Jaluit werd dit jaar reeds zestien maal aangevallen. De andere atollen, welke aangevallen worden, zijn misschien die, welke het meest gebombardeerd werden: Wotje, Mili en Maloelap.

Paul Beam oorlogscorrespondent van de Associated Press meldde dat een der doelen van de bommenwerpers der 7e leger-luchtmacht in de laatste aanvallen het „geliefkoosde vliegveld voor gevechtsvliegtuigen" der Japanners was. Hij bevond zich aan boord van een duikbommenwerper, welke de startbaan bestookte.

Niet een enkele rookpluim van het afweervuur werd gezien.

(Beam refereerde misschien naar het vijandelijke vliegveld op Taroa, een eilandje dat tot de atol van Maloelap behoort. In de aanvallen vóór de invasie der Marshall-eilanden was deze atol het centrum van de grootste vijandelijke weerstand in de lucht. Practisch bij elke aanval daar steeg een groep van 35 tot 45 vijandelijke jagers op. Het vliegveld van Taroa is bekend als een der beste luchtbases, welke door de Nipponezen aangelegd werden in de Marshall-groep. Bijna honderd vijandelijke vliegtuigen werden met zekerheid of vermoedelijk boven Taroa neergeschoten vóór het begin van de invasie van Kwajalein op 31 Januari.)

De nieuwe aanvallen van de schepen en vliegtuigen vormen waarschijnlijk deel van de strategie „om onze grondfen luchtstrijdkrachten zo spoedig mogelijk naar China te voeren, gelijk Admiraal Chester Nimitz zeide. Hij deelde aan correspondenten mede, dat Japan „slechts verslagen kan worden van bases in China uit."

Nimitz merkte op, dat „indien gij op onze communiqué's let gij ons zult zien voortbewegen" (Pearl Harbor, (AP) 9.2).

DE NOORDAMERIKAANSE VERLIEZEN.

Het Noordamerikaanse Bureau voor Oorlogsvoorlichting maakte bekend, dat de verliezen van de Noordamerikaanse strijdkrachten thans in totaal 150.478 bedragen.

Hiervan werden 34.179 gedood, 51.292 gewond, 34.746 vermist en 30.261 gevangen. Een later bericht zeide, dat 1936 overleden zijn in gevangenkampen — grotendeels in het gebied dat door de Japanners bezet is. De verliezen van het leger bedragen 112 030; van de Marine — de mariniers en kustwacht inbegrepen — bedragen 38.448 (Washington, (AP) 9.2).

HET OFFENSIEF DER RUSSEN.

Eddy Gilmore seint uit Moskou:

Duitslands eens machtige Oostfront brokkelt op vele punten onder de mokerslagen van zeven Russische legers. Op de grote vlakten van de benedenOekraïne heeft de Duitse terugtocht reeds veel weg van een vlucht, terwijl de armen van de grote Russische nijptang zich vaster sloten om de gedesorganiseerde resten van tien tot vijftien gehavende Duitse divisies, die gevangen werden op het doorweekte steppenland tussen Tsjerkassy en Nikopol, 300 kilometer verder naar het Zuiden.

De Duitse lijken liggen verspreid op de slagvelden, terwijl de samengevoegde 3e en 4e Oekraïne-legers onder de Generaals Tolbukhin en Malinovsky de Duitse terugtocht ten Westen van Apostolovo omzetten in een ramp, het grote centrum van de ijzer-ontginning Krivoi Rog uit het Zuiden flankeerden en in Westelijke richting stoomden naar de bedreigde spoorlijn tussen Kiev en Nikolaev — de laatste route waarover de vluchtende vijand nog kan ontsnappen. 40 Steden werden veroverd in de ontzaggelijke onderneming om de Oekraïne te zuiveren der Duitse indringers.

Hiertoe behoort de sterkte Radusjnoye op 22 kilometer ten Noord-Westen van Apostolovo en op minder dan 13 kilometer van het krachtig versterkte Krivoi Rog. In de dodenring van de Dnjepr ten Noorden en Oosten van de steden Sjpola en Zvenigorodka bestormen de 1e en 2e Oekraïne-legers onder de Generaals Vatutin en Konev de belangrijke stad Gorodisje op 30 kilometer ten Noorden van Sjpola.

Honderden Duitsers werden hierbij gedood. Er werden gevangenen gemaakt en een grote hoeveelheid oorlogsmateriaal, waaronder 26 grote kanonnen, viel in handen van het Rode leger. Vijandelijke vliegvelden, welke door den vijand gebruikt werden om voorraden aan te voeren voor de gedoemde Duitsers, werden ook veroverd. Meer dan duizend Duitsers werden gedood, terwijl het Rode leger de omsingelingsring nauwer toehaalde en herhaalde Duitse pogingen om uit te breken afsloeg. Volgens het Russische communiqué werden hierbij nog 42 tanks, 90 gepantserde vrachtauto's en 6 troepenwagens vernield.

Aan het Noordelijk front naderen de Russische legers de stad Luga. Het grote spoorwegstation Oredezj op 28 kilometer ten Noord-Oosten van Luga werd genomen alsook het plaatsje Krasnye Gorny op 20 kilometer er vandaan. Voorts werden nog 30 plaatsen bevrijd (Moskou, (AP) 10.2).

EEN VOORPROEFJE.

„Pravda" waarschuwde Finland, dat de luchtaanvallen van Zondag op Helsinki pas een voorproefje waren van de dingen die komen zullen. Het hoofdartikel zeide: „De Finnen verklaren met onbeschaamdheid, dat zij van plan zijn Finland te beschermen ten Oosten van Petrozavodsk. De Finnen zullen spoedig beseffen, dat het Rode leger de grenzen van de Sovjet Unie zal beschermen in het district van Helsinki. Het Rode leger zal de Finnen geven wat hun toekomt" (Moskou, (AP) 9.2).

HET ULTIMATUM AAN FINLAND.

Robert Sturdevant seint uit Stockholm:

Het blad „Hufvudstadsbladet" van Helsinki deelde mede, dat een zegsman van het Finse Departement van Buitenlandse Zaken ontkend heeft, dat het Finse Gezantschap in Washington een verklaring heeft uitgegeven, waarin gezegd wordt, dat Finland niet zal capituleren, zelfs indien Helsinki tot de grond toe afgebrand wierd.

Het Departement van Buitenlandse Zaken zeide te zijn ingelicht door zijn Gezantschap te Washington, dat geen dergelijk commentaar geleverd werd op de waarschuwing van Cordell Hull, dat Finland uit de oorlog moet treden of anders de gevolgen dragen.

Ingelichte Finnen in Stockholm gaven als hun persoonlijke mening te kennen, dat Hulls waarschuwing „een poging is om de weg te banen voor onderhandelingen, doch dat de Finse regering voet bij stuk zal houden". De Duitse pers beweerde, dat het politiek en militair offensief der Geallieerden de koers van Finland niet zal kunnen veranderen. De Finnen in Stockholm erkennen, dat het Noordamerikaanse ultimatum „een ernstig effect op het publiek zal hebben" omdat het de eerste maal is, dat de Verenigde Staten zich zo krachtig hebben uitgelaten tegen Finland.

Een Sociaal Democratisch lid van het Finse Parlement, die in het nieuwsblad „Finska Social Demokraten" schreef — blijkbaar vóór de verklaring van Hull — zeide, dat de Finnen het initiatief moeten nemen om tot een vrede te geraken „omdat anders een ander het voor ons zal doen en wat dan zou gebeuren zou niet goed voor ons zijn" (Stockholm, (AP) 9.2).

NOG TE VROEG.

Clement Attlee, waarnemend Eerste Minister van Groot Britannië verklaarde in het Lagerhuis, dat het nog te vroeg is om de juiste gevolgen vast te stellen van Ruslands maatregel door aan de 16 Sovjet-republieken het recht van zelfregering te schenken en de macht om afzonderlijke verdragen te sluiten. Hij antwoordde op een vraag van Rhys John Davies, die er bij de Britse regering op aandrong om gelijke machten te geven aan enkele delen van het Britse Rijk (Londen, (AP) 9.2).

HET IS NATUURLIJK.

Het Russische vakorgaan „De Oorlog en de Arbeidsklasse" kenmerkte de bewegingen als zouden de nieuwe machten die aan de 16 Sovjet-republieken geschonken werden ten doel hebben territoriale winsten te verkrijgen, als ingegeven van nazie-zijde.

Het artikel zeide, dat „het natuurlijk is voor de Sovjet-republieken om deel uit te maken van een statenbond". Het blad merkte op, dat Rusland het grootste land van Europa is en de grootste bevolking heeft (Moskou, (AP) 9.2).

DE PREMIERS VAN HET GEMENEBEST ZULLEN BIJEENKOMEN.

Generaal Jan Christiaan Smuts, Premier van Zuid-Afrika, bevestigde Woensdag in het Parlement te Kaapstad, dat hij hoopte de conferentie bij te wonen, welke binnen de volgende drie of vier maanden, door de Premiers van Groot Britannië en de Dominions in Londen gehouden zal worden. Hij zeide nog geen inlichtingen te hebben over de onderwerpen, welke speciaal besproken zullen worden op de conferentie.

EEN AANSPORING VAN VON SEIDLITZ.

De radio van Moskou deelde mede, dat Generaal Walter von Seidlitz, de Duitse artillerie-officier die te Stalingrad gevangen werd, een oproep heeft gericht tot de Duitse officieren en soldaten langs het gehele Oostfront, om zich over te geven aan het Sovjet-leger. Von Seidlitz is Voorzitter van de Unie van Duitse officieren onder auspiciën van de Sovjet Unie en Vice-Voorzitter van het „Vrije Duitse Nationale Comité" te Moskou (New York, (AP) 9.2).

GEALLIEERD COMMUNIQUÉ VAN ALGIERS.

„Te land: Er zijn enkele vorderingen gemaakt door de Britse en Noordamerikaanse strijdkrachten aan het hoofdfront van het 5e leger. Er zijn felle gevechten gaande om Cassino en in de buitenwijken van de stad. Op het strandhoofd van Anzio blijft de vijand in onze stellingen porren met verkenningsafdelingen. Een onzer hospitalen werd gebombardeerd en gemitrailleerd door vijandelijke vliegtuigen. De Britse troepen van het 8e leger hebben hevige verliezen toegebracht aan vijandelijke eenheden, die een inval wilden doen binnen onze linies. Aan alle fronten zijn de patrouilles actief.

In de lucht: Gisteren hebben zware bommenwerpers de rangeerterreinen te Verona en Prato aangevallen alsook de vliegvelden te Viterbo en Tarquina. Middelzware bommenwerpers bombardeerden troepenconcentraties te Cisterna en de rangeerterreinen te Siena. Lichte bommenwerpers vielen kanonstellingen en troepen aan en vernielden een aantal voertuigen. De scheepvaart voor de Dalmatische kust werd gebombardeerd door gevechtsbommenwerpers. In de nacht van 7 op 8 Februari vielen bommenwerpers de rangeerterreinen van Padua aan. In deze verrichtingen werden 5 vijandelijke vliegtuigen vernield. Geen onzer toestellen wordt vermist. De luchtmacht van het Middelandse Zeegebied voerde ongeveer 1500 enkelvluchten uit.

Te water: Geallieerde oorlogsschepen gingen voort met de beschieting van het gebied van Formia. Een ammunitie-opslagplaats werd opgeblazen en er werden verliezen toegebracht" (Algiers, (AP) 9.2).

„Te land: De troepen van het 5e leger vervolgen de felle gevechten in de straten van Cassino tegen een vastberaden weerstand van den vijand uit kazematten en emplacementen. De vijand deed elders aan het hoofdfront een tegenaanval, welke werd afgeslagen. Aan het Anzio-front ging de vijand voort met het porren in onze defensies en er worden harde gevechten geleverd. Zeer slecht weer aan het front van het 8e leger beperkte de activiteit tot patrouilleringen.

In de lucht: Gisteren vielen middelzware bommenwerpers de wegenverbindingen aan achter het bruggehoofd van Anzio aan. Zij troffen ook 3 koopvaardijschepen voor Corsica en 1 in de haven van Nice. Voorts werd Porto San Stefano aangevallen. Kanonstellingen en motorvoertuigen in het gebied van Cisterna werden gebombardeerd door lichte vliegtuigen. Een vijandelijk vliegtuig werd vernield. Wij verloren er drie. De Geallieerde luchtmacht in het Middellandse Zeegebied voerde ongeveer 400 enkelvluchten uit. De vijandelijke activiteit vond plaats op zeer geringe schaal" (Algiers, (AP) 10.2).

HET ANTWOORD VAN DE „RANGER".

De Noordamerikaanse Marine maakte bekend, dat het vliegdekschip „Ranger" een antwoord gegeven heeft op de beweringen van de as dat het gezonken zou zijn, door aanvallen te doen in de wateren van Noorwegen waarbij 40.000 ton aan Duitse schepen vernield werd (Washington, (AP) 9.2).

DE CANADESE GEVANGENEN IN JAPANSE HANDEN.

In het Canadese Huis van Afgevaardigden zeide de Minister-President Mackenzie King onlangs: „Het beestachtig optreden der Japanners en hun georganiseerd sadisme is zo afschuwelijk en gemeen, dat het bijna ongelofelijk is." De Canadese Regering was zeer bezorgd over de rapporten omtrent de toestand over de krijgsgevangenen in Japanse handen. Elke poging werd gedaan om inlichtingen te verkrijgen, elke mogelijke wijze om de toestand te verbeteren, werd nagegaan. Samen met de andere regeringen van het Gemenebest werden herhaaldelijk officiële protesten ingediend door middel van de beschermende mogendheid.

De Japanners hadden deze protesten verworpen of beantwoordden ze met huichelachtige en schaamteloze woorden. Volgens de laatstbinnen gekomen rapporten waren ongeveer 1000 Canadese krijgsgevangenen van Hong Kong naar Japan vervoerd. Tussen de 5 en 600 bleven in Hong Kong. Het scheen dat de gevangenen te Hong Kong niet zoveel te lijden hadden van mishandelingen als van de verwaarlozing. Zij leden omdat het Japanse bestuur te kort schoot in het verstrekken van voldoende kleding, voedsel en medische zorg. Tot nu toe zijn geen rapporten binnengekomen over de kampen in Japan waar de Canadezen uit Hong Kong vervoerd werden. Men gelooft dat die mensen beter af kwamen dan die in Hong Kong bleven.

Het bestuur en het Canadese Rode Kruis hadden al het mogelijke gedaan om het door de Japanners nagelatene goed te maken door aan de gevangenen het nodige toe te zenden maar de Japanners hadden deze pogingen grotendeels verijdeld. De Japanners hadden weinig gedaan om de krijgsgevangenen bij te staan en veel om de doorzending van de post naar en van de krijgsgevangenen te bemoeilijken. De weinige brieven die uitgeleverd werden hadden er lange tijd over gedaan om de gevangenen te bereiken.

Kort geleden hebben de Japanners een grens, gesteld van 25 woorden voor brieven naar en van de gevangenen. Rapporten over het overlijden van gevangenen werden slechts doorgelaten na een lange uitstel. De rapporten over het vervoeren van de Canadese krijgsgevangenen van Hong Kong naar Japan waren steeds onvolledig. Al deze voorvallen waren in scherp contrast met de handelingen welke de Japanse onderdanen in Canada genoten.

BESCHULDIGING VAN EEN FASCIST AAN HET ADRES VAN HET VATICAAN.

Het fascistische blad „Regime Fascista", dat wordt uitgegeven door Roberto Farinacci, een der „opvolgers" van Mussolini, heeft in voortzetting van zijn aanvallen op het Vaticaan verklaard, dat het incident van de Basiliek van St. Paulus, welke de vorige week door de fascistische politie aan een onderzoek werd onderworpen, „van enorme ernst is en mogelijk grote weerslag zal hebben in de toekomstige betrekkingen met het Vaticaan". Hij zeide, dat slechts personen met machtiging van den Paus kunnen worden toegelaten tot gebouwen, welke aan het Vaticaan toebehoren en vroeg waarom de Paus gastvrijheid bood aan anti-fascisten of waarom anders de orders van den Heiligen Vader niet nageleefd werden.

Het blad „La Suisse" van Genève zeide, dat Baron Ernst von Weiszacker de Duitse Ambassadeur bij de Heilige Stoel, een onderhoud van twee en een half uur had met den Pauselijken Staatssecretaris. Berichten, die in Bern ontvangen worden, deelden mede, dat 82 réfugié's, waaronder 28 Joden, die ervan verdacht werden aan de arbeidsplicht te willen ontkomen, in de kerk werden gearresteerd (Bern, (AP) 9.2).

[Uit het bovenstaande bericht blijkt waarom het Vaticaan dezer dagen geprotesteerd heeft bij de fascisten. Zij wilden zeker personen arresteren, die een asyl hadden gezocht in de kerk, welke behoort tot het onzijdig gebied van de Kerkelijke Staat. — Red.]

PIERRE BOAL IN WASHINGTON.

Pierre Boal, de Noordamerikaanse Ambassadeur in Bolivia, is te Washington aangekomen, doch hij weigerde de binnenlandse zaken van Bolivia te bespreken. Boal werd op het vliegveld afgehaald door Philip Bonsal, waarnemend Hoofd van de afdeling voor de Latijns Amerikaanse Republieken in het State Department, en enkele andere autoriteiten (Washington, (AP) 9.2).

Het nieuws van vandaag.

Er komen hedenmorgen berichten binnen, die erop wijzen, dat de Japanners doende zijn het Zuidwestelijk deel van de Stille Oceaan — althans een deel ervan — te ontruimen.

Als dit werkelijk waar is heeft de Noordamerikaanse strategie tegen Japan de grootste overwinning geboekt sedert het begin van de oorlog. Geallieerde vliegers, die boven Rabaul verschenen, rapporteerden, dat de vijand blijkbaar besloten heeft deze basis te verlaten. Alle vijandelijke oorlogschepen zijn er verdwenen na een reeks van hevige Geallieerde luchtaanvallen. Bij de laatste aanval hebben de Geallieerde vliegers 26 vijandlijke luchtdoelstellingen verpletterd en meer dan 12 vijandelijke jagers neergeschoten. Geallieerde vliegers, die het gebied van Madang aan de Noordkust van Nieuw Guinea herhaaldelijk bombardeerden en beschoten, deelden mede, dat zij in het geheel geen weerstand ondervonden, noch van het afweervuur noch van vijandelijke vliegtuigen......

In Rusland worden de nazielegers intussen aan stukken gehakt. Vooral in de Dnjepr-bocht gaat het warm toe. Krivoi Rog wordt nu bedreigd en als de Duitsers te lang aarzelen om zich hier terug te trekken, zouden zij het lot van hun makkers bij Nikopol wel eens kunnen delen. Ook aan het Noordfront ten Oosten van het Peipusmeer vorderen de Russen belangrijk. De stad Luga, een belangrijk spoorwegknooppunt, is nu het doel van de Russische troepen, die uit het Noorden en het Oosten oprukken.

In Italië wordt op het bruggehoofd van Anzio thans hard gevochten. De Duitsers vallen uit verschillende richtingen aan, waardoor de taak van verdediging het moeilijkst is. Men heeft de nazies tot nu toe evenwel telkens terug kunnen slaan.

Om Cassino woedt de strijd nog steeds. De Duitsers zijn ook nog in het bezit van het oude klooster op de Monte Cassino en Generaal Mark Clark heeft zijn troepen verboden om dit klooster onder vuur te nemen.

Over het incident van de St. Paulus Basiliek zijn thans meer bizonderheden aan het licht gekomen. Het blijkt, dat enkele Joden en antifascisten er een goed heenkomen hadden gezocht en er door de fascistische politie werden achtervolgd. Roberto Farinacci valt nu het Vaticaan aan om zijn houding.

Het lucht-offensief op de gebieden van West-Europa wordt vandaag voortgezet naat de bekende Mosquito's in de nacht een bezoek aan Duitsland brachten.

Millioenen voor het Opscheppen.

12 Jaar lang had Curacao geen subsidie nodig dank zij Klein-Curacao.

Jachtverbod op bubi's ter bescherming van de scheepvaart.

.. „nadeel van de scheepen en vaartuigen die het voorsz Eyland moeten passeeren ende aldaar bij nagt en ontijden souden kunnen stranden . . . "

Tweemaal moest de Gerechtigheid naar Klein-Curaçao.

Als een kleine platte vlek ligt het eilandje Klein-Curaçao op een afstand van ongeveer 39 km. van de hoofdstad, dus dichter bij Willemstad dan Westpunt dat er 40 km. vandaan ligt. Klein-Curaçao heet het, omdat het bij het hoofdeiland vergeleken heel klein is, maar op zichzelf is de oppervlakte van Klein-Curaçao nog driemaal groter dan die van de kleinste souvereine staat ter wereld. De oppervlakte van Klein-Curaçao is ongeveer 150 ha. (2 à 3 km².), terwijl Vaticaanstad slechts 44 ha. gronds beslaat. Maar het lijkt veel kleiner. Van uw boot kijkt u langs het gehele eilandje heen; de parken en huizencomplexen die Vaticaanstad vullen, doen hààr groter schijnen.

Het eilandje verheft zich maar weinig boven de zeespiegel, soms 1 meter, soms iets meer. Aan de rustige zijde van het eiland heeft men een strandje, waar een antieke kanonloop in de grond staat bij wijze van meerpaal. Een vuurtorenwachter haalt u met een kano af en als u aan wal stapt rent het rif weg. Althans dat denkt u. In werkelijkheid blijft het rif liggen, maar rent het legioen van hagedissen voor u weg. Hagedissen en geiten vormen de gehele fauna van dit gebiedsdeeltje. De flora bestaat uit banana di rif en tabacco di piscador, zoals deze povere gewasjes heten, die tot voedsel van de dieren dienen.

De bevolking bestaat uit 3 torenwachters, een paar kustwachters die na de oorlog weer verdwijnen en bij wijze van logeergasten heeft men wat vissers, die hier hun nachten doorbrengen.

Verschil Klein-Curaçao en Klein-Bonaire.

Het is een droge, dorre plek, veel kleiner dan Klein-Bonaire, dat wel een 6 km.² telt en ook dichter onder de kust ligt. Klein-Bonaire ligt ongeveer 2 km. van Kralendijk; men kan het in een klein uur roeien, wanneer men recht oversteekt. Bovendien is Klein-Bonaire meer begroeid en heeft het aan de zuidpunt zelfs een meertje en elders nog een merkwaardigheid in de vorm van een heerlijke zoetwaterput. Voor een aspirant-kluizenaar is dit eiland dus te verkiezen, want volgens de oude woestijnheiligen moet de aspirant-kluizenaar slechts op een ding letten bij de keuze van zijn hermitage: of er drinkbaar water vloeit. Dan is er nog een verschil: Klein-Curaçao is geheel gouvernementsdomein; een zekere visser Simon heeft het recht om er zijn kudde geiten te laten „grazen". Klein-Bonaire is in particulier bezit en de veestapel daar telt bovendien nog katten.

Het ontstaan van guano.

Aanvankelijk was Klein-Curaçao zulk een verheffing als men die op vele plaatsen in onze buurt aantreft, o.a. in de Aves en de Roques-eilanden, die uit 366 kleine eilandjes bestaan. In de Indiaanse tijd heette het Nicola, welks betekenis ons niet bekend is. Bewoond is het nooit geweest. Alleen de vogelen des hemels nestelden er zich. Daar de mens weg bleef, zelfs in zeer groten getale. Nu bevinden zich in de zee kleine hoeveelheden phosphaat. De vissen kunnen deze phosphaten in hun skeletten concentreren. Wanneer nu visetende vogels deze vissen verorberen blijven de visgraten natuurlijk achter. Zo ontstonden waar deze vogels in groot aantal voorkwamen sterke opeenhopingen van phosphaat in de vorm van wat hier dan guano, de uitwerpselen der vogels genoemd wordt. Deze guano blijft alleen liggen op plaatsen met weinig regenval, zodat de Curaçaose eilanden een ideaal verzamelingsoord hiervoor waren. Klein-Curaçao, Curaçao en Aruba danken hieraan hun guano-rijkdom, daar elders de guano door het regenwater wordt uitgeloogd. De oplossing vormde hier met de kalk phosphoriet of phosphorzure kalk, die tot zeer goede kunstmest verwerkt kan worden. In de wandeling heet net hier, zelfs in de naam van de Mijnmaatschappij, phosphaat.

Godden schepte in letterlijke zin zijn millioenen op.

Ziehier de geschiedenis van de rijkdom van Klein-Curaçao, welke zelfs zodanig was, dat in een tijd dat er nimmer sprake was van een sluitende begroting Curaçao het van 1882 tot 1894 toch zonder subsidie kon stellen. De phosphaathistorie heeft aan Klein-Curaçao korte tijd een betekenis verleend, die het nooit meer zou krijgen. In Juni 1871 zeilde een jonge Engelsman John Godden van Curaçao naar Bonaire. Godden was phosphaat-zoeker en had al enige tijd op de Bovenwinden, met name op Sombrero, gewerkt. De wind was sterker dan zijn schoener en in plaats van op Bonaire blies de wind hem op Klein-Curaçao, waar hij zijn heil zocht en zijn fortuin vond. Hij had gehoopt op Bonaire misschien wel phosphaat te vinden en ontdekte, dat Klein-Curaçao helemaal met phosphaat bedekt was: 2 tot 3 meter dik. Op Aruba, Bonaire en Curaçao was de stof zelfs geheel onbekend en als staaltje van bestuursbeleid herinnert men zich nog hoe Godden, die prompt concessie vroeg en zonder dat het Gouvernement er veel over nadacht, wat het beduidde, ook verkreeg, er schatrijk door is geworden. Godden kreeg een concessie van 10 jaren, die later verlengd is tot 15 jaren tegen een concessierecht van ƒ 2,12 per oude Curaçaose scheepston (dit komt neer op 1 gld. per kubieke meter). Nog in 1871 zeilde het eerste schip met Klein-Curaçaose phosphaat naar Engeland, waar zij Curaçao-guano werd genoemd.

In Londen werd er goud mee verdiend. Godden werd met elk schip rijker en de koloniale kas verdiende er maar matig aan, maar toch nog zoveel dat de kolonie Curaçao het van 1882 tot 1894 zonder subsidie heeft kunnen stellen. Er is gegraven van 1871 tot 1888; in totaal schat men dat er een hoeveelheid phosphaat is uitgevoerd van 90.300 ton (à 1000 kg.). Na 1888 is de concessie in andere handen overgegaan en tot 1913 werd er nog wel wat phosphaat 2e klasse uitgevoerd; in 1914 heeft de concessionaris afstand gedaan van zijn rechten. De rijkdommen van Godden hebben alleen de guano-koorts ten gevolge gehad, die beurtelings op Aruba, Bonaire en Curaçao woedde: op Aruba ontdekte men phosphaat op Seroe Colorado in 1873, hetwelk het bekende proces met de Gold-Mining Comp. ten gevolge had. In 1874 ontdekte C. S. Gorsira Mzn, die in de buurt van Santa Barbara op jacht was, phosphaat hetgeen een ruzie tengevolge had waaruit de Curaçaose Mijnwet van 1909 geboren werd; op Bonaire vond men phosphaat op Bolivia, waar omtrent ons verder niets bekend is.

Slechts zelden heeft iemand zo gemakkelijk zijn millioenen verdiend, alleen met een erfenis gaat het nog gemakkelijker. Godden liet zijn werklui maar spitten. Elke schep was geld. De phosphaat lag zo maar bovenop. Het goedige gouvernement had een concessie gegeven, zoals die alleen in dromen bestaan, Godden betaalde practisch niets in vergelijking met wat hij ontving. Er is thans niets meer over. 2 à 3 meter werd afgegraven. De ruïnes welke wij nog aan de Westkust hebben gezien, zijn afkomstig van de loodsen, barakken enz. voor de guano-gravers. De steiger, door Godden gebouwd, is reeds lang spoorloos verdwenen.

De bubi's vormden de eerste „vuurtoren".

Als de mens gaat knoeien gaat het mis. Het gouvernement had immer gestreden voor de bescherming van de vogels op Klein-Curaçao, de bubi's, mooie grote vogels, die als levende vuurbakens dienst deden. Zodra er een schip in de buurt kwam schoten zij krijsend omhoog en gingen op de schuit af. De opvarenden wisten dan dat er land in het zicht was. Geen vuurtoren was nodig, zelfs als men sliep schreeuwden de bubi's u wakker.

Maar de mensen maakten jacht op de bubi's en zochten de eieren. De bubi-eieren, grote gespikkelde eieren, die thans in onze straten verkocht worden, komen van de Venezolaanse Aves-eilanden.

Een alleraardigste gouvernementsbeschikking werd zodoende in 1737 uitgevaardigd, waarbij de jacht op het gevogelte van Klein-Curaçao strafbaar gesteld werd: voor blanken met een geldboete en voor kleurlingen met ballingschap naar Bonaire dat toentertijd blijkbaar ook als een soort strafkolonie dienst deed.

Voor de aardigheid geven wij hier deze beschikking:

Plakaat No. 19/1737.

Wij, Guan Pedro van Collen, Gouverneur van Curaçao enz. doen te weten:

Dat niettegenstaande onze Iterativen beveelen ter Contrarie, veele soo blanken, Negros als moulatten, haar niet en ontsien, het gevogelte, dat sig onthout op het Eyland Klein Curaçao, als meede de Eyeren derselve in groote meenigte van daar af te halen ende alhier in te brengen, waardoor die beeste van het gemelde Eyland ten eene maal gediverteert sullen werden, tot groot nadeel van de scheepen en vaartuigen, die het voorsz. Eyland moeten passeeren ende aldaar bij nagt en ontijden souden kunne stranden, daar integendeel door de voorsz. gevogelte hetselve Eyland inmediatelijk werd ontdekt; derhalven hebben wij tot voorkominge van alle onheylen goedgevonden te Interdiceeren, te verbieden, sulks wij bij deese aan alle ende eenen iegelijken van wat staat ofte conditie hij ook zijn mogt omme van nu voortaan geen gevogelte, min nog de Eyeren derselve van het Eyland Klein Curaçao aff te halen ende alhier in te brengen op poene ter reguarde van de blanken telkens te verbeuren eene boete van vijftigh pesos van aghten ende ten opsighte van de negros en moulatten, dat die wel strengelijk gegeeselt ende voor den tijd van één Jaar op het Eyland Bonayre gebannen zullen werden, omme in de zoutpannen aldaar te arrebeyden; gelastende verders den heere fiscaal deser Eylanden tegens de Contraventeurs op het rigoureuste te procedeeren, alsoo wij sulkx tot het algemeen wel weesen hebben goed gevonden te behooren.

Aldus gearresteert in 't fort Amsterdam op Curaçao den 29 Maart 1737.

Guan Pedro van Collen.
Ter ordonnantie van de selve
Jasper Cornelis Severeyn.

Het eerste stenen baken.

Of er de hand aan deze bepaling gehouden is, of dat het ermede gegaan is als met de Roetcommissie van 1932, wij weten het niet. Maar de bemanning van het oorlogsschip „De Kemphaan", dat van 1820 tot 1830 op Curaçao gestationneerd was, bouwde een pyramide van losse stenen als een baken. Het eiland was toen veel hoger, want men heeft er wel een 3 meter guano afgegraven. De pyramide was dus wel te zien. Geen vogel, dood of levend, waagt zich meer op Klein-Curaçao.

In 1837 werd evenwel besloten om een drietal vuurtorens te bouwen: één op de Zuid-Oosthoek van Bonaire, in de volksmond Zeedeezoek, tegenwoordig Lacrepunt; één op het Riffort van Curaçao, welke in 1930 naar 'Marietje' op de batterijmuur achter de telefooncentrale is overgebracht; en één op Klein-Curaçao. De torens van Bonaire en Curaçao kwamen al terstond klaar, die van Klein-Curaçao pas in 1847 onder Gouverneur Jonkheer Isaac Johannes Rammelman Elsevier.

Deze toren werd genoemd naar Prins Willem Frederik Hendrik, den tweeden zoon van Willem II, omdat deze Prins Hendrik een actief zeevaarder was en in 1835 de eerste Prins van het Oranjehuis was, die een bezoek bracht aan Curaçao („Dagblad Amigoe di Curaçao" van 19 October 1942).

De door Brion verslagen Lord Murray op Klein-Curaçao begraven.

Bij de bouw van deze Prins Hendriktoren is naar men wil nog een grafzerk gebruikt van iemand die op Klein-Curaçao begraven is: Lord

[illegible]

Engelsen in 1804 het eiland Aruba bezet hadden en vandaar verjaagd werden door Brion en de Nationale Garde. In 1805 beproefden de Engelsen het nogmaals, thans op Curaçao. Inderdaad wisten ze in Juni aan land te komen en onder Admiraal Lord Murray de Cabrietenberg te bezetten. Men weet ook hoe Murray met 4 kanonnen van boven de Cabrietenberg de bezetting van Fort Beekenburg noopte het fort te verlaten, hoe alle kansen verkeken schenen en hoe onze Curaçaose held, Philippus Ludovicus Brion toen met 160 man de Cabrietenberg bestormde en Murray en zijn manschappen op de vlucht joeg. De 23-jarige Brion had gewonnen. Murray was bovendien zwaar gewond en overleed aan boord van zijn schip, waarna hij op 14 Juli 1805 op Klein-Curaçao begraven werd. Zijn gebeente is later opgegraven en naar Engeland overgebracht. Zijn grafsteen werd, naar de overlevering wil, gebruikt bij de bouw van de Prins Hendriktoren. Het graf is natuurlijk niet meer te traceren, want sedertdien is Klein-Curaçao geheel afgegraven.

Toen de eerste toren weggewaaid was, kwam de tegenwoordige.

In elk geval stond de Prins Hendriktoren er in 1847. De torens van Lacrepunt en het Riffort zijn dus 10 jaar ouder. De Prins Hendriktoren heeft het juist 30 jaar uitgehouden, want nadat zoals wij zeiden, enkele jaren tevoren John Godden in 1871 gekomen was, werd de toren op 23 September 1877 door een orkaan verwoest. Hetzelfde jaar werd de tegenwoordige toren gebouwd onder Gouverneur nr. 39, Hendrick Bernardus Kip. Deze toren is in 1913 hoger opgetrokken en is thans 20 meter. Bovendien werd de toren toen voorzien van een moderne lichtinstallatie met grotere lichtsterkte. Voor wie de details wenst: de lichtbron staat op 25 meter boven de zeespiegel en het licht is 15 zeemijlen (± 28 km.) zichtbaar. Er is een pharoline lichtinstallatie met een roterend lensstelsel. De lichtsterkte is 35.000 internationale kaarsen en het lichtkarakter is: 0.4 sec. schittering — 2.1 sec. duisternis — 0.4 sec. schittering — 7.1 sec. duisternis. In oorlogstijd wordt de toren natuurlijk niet ontstoken, maar wel voortdurend prima onderhouden om op elk ogenblik weer dienst te kunnen doen.

Toch lopen nog wel eens schepen op de kust. Velen zullen zich nog herinneren, hoe op 8 Februari 1934 het Duitse motorschip „Magdalena" van de H.A.P.A.G. er aan de kust liep en een lange tijd vastgezeten heeft. Zelf vonden wij er een klein barkje met een groot gat, dat er door een haai ingeslagen zou zijn, waarna het scheepke nog aan wal had kunnen komen. Toch heeft Klein-Curaçao op een na de beste vuurtoren van ons staatsdeel (de beste staat op de Noord-West punt van Aruba).

70 Bezoekers en 2 misdrijven.

Veel bezoek, behalve van vissers en smokkelaars, trekt het eiland niet. Ter weerszijden van de vuurtoren staat een keurig onderhouden woonhuis in rode verf. Het ene is voor den hoofdwachter, het andere voor zijn twee assistenten. Momenteel is in een ervan een kustwachtpost gevestigd. Vuurtoreninspecteur Van Meeteren houdt er een gastenboek op na. Bezoeker nr. 1 was van Van Meeteren zelf, die op 25 October 1938 voet aan wal zette. Sedertdien zijn er slechts een 70 man geweest, o.a. P. H. Winkel, Dr. Hugenholtz (die in een vissershut een nacht is overgebleven), Diemondt. Op 8 Juli 1941 zette er een heel span voet aan wal: de substituut-officier van het Hof, Mr. J. J. A. Ellis, Politie-Inspecteur G. Seppen, Politie-fotograaf Jan Linker en N. S. Weber. Doel van de reis was een misdrijf. Bij rechterlijk vonnis is indertijd uitgemaakt, dat Klein-Curaçao bij Curaçao behoorde en niet bij Bonaire. De Advocaat dacht dit als trucje voor te dragen, omdat men beide eilanden van Klein-Curaçao uit kan zien „en omdat het ongeveer even ver van beide ligt" (de waarheid: 6 zeemijlen van Oost-punt, 22 van Bonaire). Een visser was zijn spul ontstolen en de gerechtigheid moest zegevieren. De zeezieke bedienaren van de gerechtigheid tolden er aan land, kwamen bij, bezochten alles, fotografeerden en filmden. Veel is er niet van gekomen, want anders zouden de misdadigers — Venezolaanse vissers — teruggekomen zijn om thans niet het spul van onzen visser mee te nemen, maar ook zijn hals af te snijden. Het goede gouvernement heeft den man zijn zaken vergoed.

Nog een misdrijf gebeurde er. Rechter Willem Aberson met span kwam in Juni 1942 ook op Klein-Curaçao. Op 25 Juni 1942 was het motorbootje „Nelson" van Engelhard door de Venezolaanse Guarda Costa (kustwacht) op Klein-Curaçao, dus op Nederlands grondgebied, opgepikt ter zake van smokkelarij. Schip en Engelhard werden naar Venezuela opgebracht, en de zaak is nog hangende, omdat de Venezolaanse regering zegt dat de arrestatie plaats vond op de Aves-eilanden, een groepje onbewoonde klippen verder op, maar toebehorend aan Venezuela.

Zo ziet men, er is van alles te beleven, en zelfs een klein eilandje heeft zijn historie vol wisselvalligheden. Thans wappert er de nationale driekleur aan de mast. Het kleine eilandje het onbewoonde klipje in de grote zee, is één van de zeer weinige plekken waar deze driekleur nog vrijelijk wapperen kan. Dat is ook een gebeurtenis in de geschiedenis van dit eiland, want in 9 van de 10 vrije Nederlandse gebiedsdelen wappert de nationale driekleur: 7 van Curaçaose eilanden (Klein-Bonaire niet), Suriname en Nieuw Guinea. Deze 10 vertegenwoordigen Nederland. En de schepen, die de vuurtoren kennen weten het: daar is een Nederlandse toren. Daar waakt in de eenzaamheid een Curaçaose Nederlander. Daar waakt de Nederlandse overheid.

Curaçao.

WIE IS DE GELUKKIGE?

1e prijs 7718
2e prijs 13948
3e prijs 11885
4e prijs 2804

OVERDRACHT COMMANDO.

In de grootse plechtigheid, waarbij Zijne Excellentie de Gouverneur aanwezig was, is gistermorgen het garnizoenscommando van Overste Leendert Langeveld overgedragen op Majoor Ebel Leonard Venema, waarbij de scheidende garnizoenscommandant erop wees, hoe dank zij der offerbereidheid van de schutters de rest der bevolking ongestoord en in betrekkelijke welstand kon voortleven.

Toen om half 11 de C. 429 binnenreed, stonden de troepen reeds in een vierkant opgesteld. Een zijde van dit vierkant bestond uit een podium, waarop de autoriteiten aanstonds zouden plaats nemen. Zijne Excellentie, die vergezeld was van Haar adjudant, werd aan de poort verwelkomd en in het midden van een groep hoge officieren naar het podium geleid. Inmiddels werd als eerbewijs voor den Landvoogd het eerste gedeelte van Tollens & Wilms' „Wien Neerlands bloed" gespeeld, waarna het gehele gezelschap langs de troepen schreed.

Tromgeroffel en het spelen van het Volkslied door Antonie Dimmendaals Politieharmonie beëindigde dit eerste gedeelte van de plechtigheid. Inmiddels hadden zich de scheidende en aankomende garnizoenscommandanten binnen het vierkant opgesteld. Het gezelschap van Zijne Excellentie stelde zich hiertegenover op, waarna een hunner het woord nam. Helaas was dit voor de windrichting niet te verstaan.

Overste Langeveld daarentegen sprak zonder vermoeienis zijn woord en deed de wolken scheuren. Woord voor woord was het woord van den hoofdofficier der mariniers te volgen op een afstand, waarbij het zien practisch niet meer mogelijk was.

Ik moet mij thans bij mijne mariniers gaan voegen, aldus de Overste. Dit is een eervolle taak en hoe blijde ik ook ben met de grote eer, die mij te beurt valt, weemoed bevangt mij nu ik mijn werk hier moet achterlaten, want dit werk is mijn levenswerk geworden. De mens wikt, maar God beschikt en hoe belangrijk mijn levenswerk ook was, een belangrijker werk wacht mij aan de overzijde van de oceaan (hiermede openbaarde de Overste dus het militaire geheim zijner bestemming, die natuurlijk op Curaçao geen geheim is). Ik moet afscheid nemen van de Nederlandse Troepen op Curaçao, die ik uit niets tot iets heb opgebouwd. Ik dank den officieren, onderofficieren en den manschappen, alsook den Militaire Politie-troepen. Wij hebben moeilijke tijden achter de rug. Soms was er leed, doch wij moeten leren boven de omstandigheden te staan. Gij hebt u gewijd aan de defensie van Curaçao; ik vraag geen dank, maar zal voldaan zijn, wanneer mijn poging om soldaten te vormen voor mijn geliefd Curaçao, geslaagd is. Ik dank u allen voor de bewezen diensten. Zonder bijval van het Curaçaos publiek deedt gij uw plicht en de vijand heeft hier geen voet aan wal kunnen zetten. De olie en de haven, zo belangrijk voor de oorlogvoering, zijn niet beschadigd en ongeschonden in ons bezit. Dank zij uw offer kon de rest der bevolking ongestoord en in betrekkelijke welstand verder leven. Al zal de eindoverwinning ons niet meer ontgaan, het zal nog bloed en tranen kosten die te behalen.

Vervolgens wekte Overste Langeveld op om den nieuwen commandant met hart en ziel te steunen. „Het commando is bij hem in goede handen; en hiermede verklaar ik het bevel over de Nederlandse Troepen Curaçao te hebben neergelegd."

Terstond nam de nieuwe Garnizoenscommandant, Majoor Ebel Leonard Venema, het woord om te gewagen van de vijf jaren, die Overste Langeveld en hij hadden samengewerkt. „Gij hebt onder grote moeiten de weermacht in elkaar gezet, gij zijt een voorbeeld, een goed kameraad, een eerlijk mens."

Majoor Venema sprak vervolgens over de factoren van geest en moed, zo belangrijk in de strijd. Met het jeugdige élan van den nieuwen commandant en ook al omdat het geen kleinigheid was het vaandel te beheersen met een stem als die van Overste Langeveld, zette de Majoor hier de linkervoet krachtig vooruit, balde de vuist van energie, toen hij opwekte tot geestdrift, plichtsbetoon en getrouwheid. Er is een voorbeeld, aldus de Majoor, Hare Majesteit de Koningin, die is het beste voorbeeld van naastenliefde en deze mag ook in het leger niet ontbreken. Maar daarnaast is de Koningin ook de beste soldaat van ons allen. Ik neem het bevel thans op mij en wek u allen op met mij te roepen „Leve de Koningin".

Allen stemden hiermede in, waarna plaats genomen werd op een verhoging om het voorbijtrekkende leger te schouwen. Eerst speelde de muziek, waarbij de Paradecommandant, Kapitein George Seppen (met zijn klewang ter aarde), geflankeerd door Vaandrig Zeeman (met zijn klewang ten hemel) in het midden had plaats genomen.

Alle troepen (velen merkwaardig met US op hun gordel) defileerden vervolgens voor de hoge gasten. Voorop de Paradecommandant, daarna Tamboer Willemse met schepter, hierna de muziek en vervolgens de troepen. Het is inderdaad een kranig gezicht al deze jongelui voorbij te zien marcheren, keurig in de rij, allen netjes gekleed en stram rechtop. Overste Langeveld zeide in zijn afscheidswoord, dat er zo weinig bijval van het publiek voor onze schutters is. Die mocht er inderdaad wel wat meer zijn. Zij verdienen het en dank zij onzen Curaçaosen schutters kunnen wij ongestoord leven.

Na afloop had nog een bijeenkomst plaats, waarbij afscheid genomen werd van Overste Langeveld. Namens de officieren werd den Overste een horloge aangeboden, namens de onderofficieren een vulpen en vulpotlood en namens de kustwacht een actentas.

Wij nemen zelf ook nogmaals afscheid van Overste Langeveld en hopen veel van hem te horen.

HUUROPDRIJVING.

Voor den Rechter in Eerste Aanleg Mr. Willem B. J. Aberson stond gisterenmorgen terecht de Heer Federico A. Perret Gentil, op beschuldiging, dat hij zonder daartoe vergunning te hebben de huurprijs van een huis waarvan hij de eigenaar is heeft verhoogd.

De beklaagde mocht het huis verhuren voor 80 gulden per maand. Hij vroeg vergunning aan de Huurcommissie om de huurprijs te mogen verhogen, maar deze werd hem geweigerd.

De beklaagde ging toen het huis meubileren — met één kleerkast — en verhuurde het toen gemeubileerd tegen 125 gulden per maand.

Te zijner verdediging voerde de beklaagde aan, dat hij geleidelijk meer meubels in het huis zou plaatsen. Op dat hiernaar een onderzoek zal worden ingesteld werd de zaak verder uitgesteld tot 23 Februari.

Als Openbare Aanklager trad op Mr. Joseph J. A. Ellis. Verdediger was de practizijn Lodewijk O. Lampe.

CONGRES VAN KAMERS VAN KOOPHANDEL OP SANTO DOMINGO.

Van de zijde van onze Kamer van Koophandel vernemen wij, dat de Kamer het lid J. Menge heeft afgevaardigd om de Curaçaose Kamer op het te Ciudad Trujillo, ter gelegenheid van het honderdjarige onafhankelijkheidsfeest op 2, 3 en 4 Maart as., te houden Congres van Kamers van Koophandel, te vertegenwoordigen.

VERENIGINGSNIEUWS.

— **Katholieke Sport Centrale:** Programma van Zondag: Voetbal: Sithoc — Suffisant: Ecuador — O.L.S.

KAPITEIN POSTMA OP CURAÇAO.

Enkele dagen geleden is hier uit Suriname aangekomen Kapitein J. Postma, die — naar wij uit Surinaamse bladen vernemen — ter beschikking is gesteld van onzen Gouverneur. Kort vóór zijn vertrek uit Suriname trad Kapitein Postma er in het huwelijk met Mejuffrouw Ilse Marie Jong Baw, dochter van het Surinaamse Statenlid. Mevrouw Postma vergezelde haar man naar Curaçao.

ROOKVERBOD.

De leden van de rookcommissie waren deze morgen niet erg actief, want een rook, die zekerlijk dik kan genoemd worden, bevuilde weder Otrabanda en alles, wat daarin reilt en zeilt.

PERSONALIA.

Gistermiddag zijn op Hato uit Miami aangekomen of teruggekeerd: Mr. Thys van der Laan, John Menge en Johannes van de Walle.

BUITENLAND.

IN DE SCHADUW VAN HET TWEEDE FRONT.

Luitenant Generaal Kurt Dietmar, zegsman van het Duitse Hoofdcommando, zeide in een uitzending van Radio-Berlijn, dat de Duitsers aan het thuisfront, die niet de juiste bijdrage doen aan de oorlogsinspanning, zullen worden onderworpen aan „tegenmaatregelen". Hij zeide te spreken „in de schaduw van het tweede front" en voegde daaraan toe, dat „waarschijnlijk nog meer fronten zullen ontstaan" (Londen, (AP) 9.2).

DUITSER STELT ZICH ONDER BRITSE HOEDE.

Een Geallieerde zegsman in Istanbul maakte bekend, dat de Duitser, die den nazies in de steek liet en zich verscheidene dagen geleden aan den Britten opgaf, een zekeren Erich Vermehren is, klerk van de militaire attaché op de Duitse Ambassade den zoon van den Duitsen schrijver Petra Vermehren. Vermehrens echtgenote vergezelde hem. Zijn moeder bevindt zich thans in Lissabon. De man zeide, dat hij den Duitsers in de steek liet, omdat de nazie-wreedheden hem de keel uithingen. Hij zeide gedétailleerde inlichtingen van de grootste waarde in zijn bezit te hebben. Vermehren stond onder toezicht van de Gestapo, toen hij naar de Britten overliep (Istanbul, (AP) 9.2).

ADOET EN LINGAT GEBOMBARDEERD.

Nederlands Indische Mitchells hebben de dorpen Adoet en Lingat in Tanimbar gebombardeerd.

ZIJN DE BOMBARDEMENTEN OP DUITSE STEDEN TE RECHTVAARDIGEN?

Lord Cranborne, zegsman van de Britse regering in het Britse Hogerhuis, zeide in antwoord op een verklaring van den Bisschop van Chichester, Dr. Bell, als zou het Geallieerde lucht-offensief tegen Duitsland openlijk gebaseerd zijn op wegvaging, dat de Raf zich nooit bezig gehouden heeft met louter terreur-aanvallen. Voorts deelde hij mede, dat 80% van de Duitse gevechtsvliegtuigen thans gehouden worden aan het Westfront om de Geallieerde aanvallen tegen te gaan. „Dat heeft de pogingen onzer heldhaftige Russische bondgenoten om hun eigen land van het nazie-juk te bevrijden, ten zeerste vergemakkelijkt", zeide hij. „De aanvallen op Essen hebben practisch het gehele fabriekencomplex van Krupp vernield, hetwelk zich uitstrekte over een terrein van 5 vierkante kilometer, terwijl de aanvallen van de vorige zomer op Hamburg aan Duitsland 400 millioen man-uren heeft gekost."

„Voor mij is het een volmaakte rechtvaardiging van de huidige bombardementscampagne", zo verklaarde Lord Cranborne. „Ik kan de Bisschop van Chichester geen hoop geven, dat wij onze bombardementspolitiek zullen wijzigen. Integendeel, zullen wij haar voortzetten met toenemende kracht en met vernietigender resultaat tot de volledige overwinning is behaald.

Dr. Bell viel — wat hij noemde — het Geallieerde program aan om de Duitse steden bij gehele gebieden weg te vagen en zeide, dat deze oorlogsdaad niet te rechtvaardigen is. De Aartsbisschop van Kantelberg verklaarde: „De aanvallen, welke de laatste tijd gedaan worden op steden als Hamburg, Frankfurt en Berlijn schijnen mij belangrijk verder te gaan dan wat tot nu toe verklaard werd de politiek van de regering en het Bommenwerperscommando te zijn." De Aartsbisschop viel ook — wat hij beschreef als — de neiging tot „buitensporig leedvermaak" aan „onder een deel van ons volk" (Londen, (AP) 9.2).

AANVAL OP BEAUVAISTILLE.

Zaterdag hebben Nederlandse Mitchells-vliegtuigen deelgenomen aan de aanval op het vliegveld van Beauvaistille in Frankrijk. De Nederlandse vliegers maakten deel uit van de tweede groep, die de Boston-toestellen van de Raf volgde. Een Nederlandse vlieger verklaarde: „Wij zagen bommenkraters over het gehele vliegveld; onze bommen kwamen terecht op de startbanen en tussen de hangars en de andere gebouwen van het vliegveld."

LAATSTE NIEUWS

— Het Geallieerde Hoofdkwartier te Algiers meldt, dat de Duitsers op zes punten langs de Noordamerikaans-Britse defensielijn aanvallen in een poging om de Geallieerde linies op het bruggehoofd van Anzio te doorbreken. De felste aanvallen werden gedaan in het gebied ten Noorden en Westen van Carroceto (Aprilia). Drie vijandelijke aanvallen werden gedaan op de Noordamerikaanse stellingen ten Westen van Cisterna, doch de nazies werden afgeslagen en de Noordamerikanen veroverden enig terrein. Officieel wordt gemeld, dat Spitfires thans gebruik maken van een landingsterrein, dat aangelegd is op het bruggehoofd van Anzio.

— Officieel wordt uit Londen gemeld, dat Noordamerikaanse bommenwerpers heden vijandelijke doelen in Midden-Duitsland hebben aangevallen. De belangrijke vliegtuigfabrieken te Brunswijk vormden het voornaamste doel. Er werden verwoede luchtgevechten geleverd, maar biezonderheden zijn nog niet bekend. Ook de vijandelijke luchtbasis te Gilze-Rijen in Nederland werd aangevallen.

— Het Hoofdkwartier van Admiraal Nimitz te Pearl Harbor maakte bekend dat een Noordamerikaanse torpedojager een Japans convooi van 4 schepen op 31 Januari jl. in het gebied van de Marshall-eilanden naar de kelder heeft gejaagd. De schepen waren: een tanker, een middelgroot vracht-schip en twee kleinere vaartuigen.

— De radio van Tokio deelde mede, dat de Geallieerden het eiland Wake opnieuw hebben gebombardeerd.

— Een particulier bericht aan de „Tidningen" van Stockholm zeide, dat Riga is gebombardeerd, waarschijnlijk door Russische vliegtuigen.

— Gezaghebbende Spaanse kringen te Madrid deelden mede, dat de Hertog van Alva zal aftreden als Ambassadeur in Groot Britannië en zal worden vervangen door den Spaansen Ambassadeur in Argentinië Graaf Bulnes.

HET CARAIBISCH GEBIED III.

Van de Big Ben tot aan Pennsylvania Avenue.

Het dynamiet dat de eerste grote breuk maakte in de Engelse koloniale traditie en zelfvoldoening was verborgen in een onaanzienlijke parlementaire verandering. Want in 1937 beloofde het Ministerie van Koloniën, dat het voortaan, voordat de debatten in het Lagerhuis over de jaarlijkse begroting zouden beginnen, een rapport over de stand van zaken in de Koloniën zou indienen. Deze nieuwe regeling had, toen zij het volgend jaar in werking trad, verbazingwekkende gevolgen. Het rapport onthulde toestanden, die de aanhangers van de koloniale bevolkingen reeds lang hadden beschreven, zonder algemeen geloofd te worden; nu echter schokte het rapport het Britse geweten in alle politieke en sociale groepen. Zuidafrikaanse inheemse mijnwerkers, werkten voor 12 schellingen per maand plus voedsel ter waarde van 2 schellingen per dag. Maar het rapport was met biezonder doeltreffende botheid gericht op de Caraïbische Zee of het daarom gelegen Brits West-Indië.

In een bespreking van dat rapport verklaarde het weekblad van Lady Rhondda, Time and Tide, dat het West-Indië liet zien in „een schandelijke toestand". Nog erger, dit invloedrijke en zeer zeker niet radicale orgaan vond: „Klaarblijkelijk is er in de laatste 25 jaar geen verbetering geweest, maar in plaats daarvan een verrotting der toestanden". De Heer Lloyd George bekende spijtig, dat Engeland „een onordelijk grondgebied" had.

Trinidad was reeds het toneel geweest van bloedige opstanden, die er sommige Parlementsleden toe geleid hadden te vragen of de blaam niet geworpen kon worden op rassenkenmerken die ontdekt zouden kunnen worden door de onderzoekingen van bekende anthropologen; doch dat bewoog wijlen Lord Olivier, eens Gouverneur van Jamaica en altijd een krachtig verdediger der kleurlingen, er slechts toe te beweren dat er geen geheimzinnigheid was, dat de inheemse arbeiders slechts „genoeg begonnen te krijgen van hongerlonen".

Voedsel- en werkrelletjes deden spoedig na het Trinidad-oproer Barbados trillen. En bijna gelijktijdig met de botsingen tengevolge van het rapport van het Ministerie van Koloniën, kwam het bericht van ernstige onlusten in Jamaica. Op 6 Juni 1938 kwam het arbeiders-blad Daily Herald in Londen uit met een heftig artikel, beginnende:

„De heer Malcolm MacDonald, de nieuwe secretaris van Koloniën is een grondig onderzoek begonnen naar de oorzaak van de onlusten, de onrust en het economische treurspel van Brits West-Indië. Zijn onderzoek komt echter te laat, want vanmorgen, na weken van gewelddadigheid en ordeloosheid, staan de troepen, de militaire politie en 2.000 veldwachters in Jamaica gereed om de betogingen tegen te gaan, die, zoals gezegd wordt, voorbereid zijn in elk district van het ongelukkige eiland".

Nog een schok kreeg Engeland te weerstaan in de zomer van 1938, door het Regeringscomité voor Voeding in het Koloniale Gebied. Een gedeelte van dit document, dat 355 bladzijden telt, zegt zonder dubbelzinnigheid:

„Weinig van de bestanddelen die in Europa noodzakelijk worden geacht voor een voedzaam en geschikt dieet, zijn gewoonlijk in voldoende hoeveelheden te verkrijgen in de Koloniën".

Lag dit aan de inboorlingen zelf? Was het onwetendheid, zorgeloosheid of het niet willen werken voor een hogere standaard? In zekere mate moest natuurlijk iedere menselijke zwakheid overwogen worden. Maar, zeide het overzicht, zonder schaamte:

„Wij twijfelen er geen ogenblik aan dat een van de voornaamste oorzaken van ondervoeding in het grootste deel van het Koloniale Gebied is, de lage levensstandaard van vele inwoners... Lonen en andere hulpbronnen zijn zeer vaak onvoldoende om, boven alle andere behoeften, voor geschikte voeding te zorgen... Het is in de grond een economisch probleem.

Dat was het jaar van München; en terwijl Europa met grote snelheid de oorlog tegemoet ging, werden alle andere onderwerpen opgezogen, en verdwenen uit het gezicht en het gehoor — behalve voor personen wier dagelijkse gedachten zich bezig hielden met de koloniale problemen, na lang te hebben gestreden voor betere toestanden. Maar, hoe druk bezig de meest conservatieve verdedigers van de Koloniale regering ook waren, toch gaven zij toe, dat binnenkort iets ernstigs zou moeten worden gedaan. Evenmin gevoelden de Verenigde Staten van Amerika zich gelukkig met de gebeurtenissen in het Caraïbische Gebied. In Cuba, onze naburige suikerpot, was in 1933 revolutie uitgebroken tegen het ruwe en reactionnaire Machado-régime. Door een staatsgreep kwam de tegenwoordige President Fugencio Batista aan de macht en dit leidde tot krachtdadige tegenstand en onderdrukking en het gebruiken van geweld of het bedreigen daarmede — methoden, van welke Batista sinds die dagen oprecht getracht heeft Cuba weg te leiden. Maar heftige beschuldigingen van de ene Groep door de andere waren gedurende de verscheidene jaren niet van de Caraïbische lucht; beschuldigingen werden geuit tegen liberale door conservatieve zakenmensen en tegen Noordamerikaanse diplomaten door liberalen.

De Noordamerikaanse interventie in Cuba, gedurende de afgelopen jaren, leidde zeker tot het uitroepen en doen aftreden van presidenten. De mensen in de Verenigde Staten van Amerika zelf, die nooit sympathiek stonden tegenover enig imperialisme van Oom Sam, waarvan zij wisten of iets vermoedden, waren bevreesd dat de onlangs gehouden indrukwekkende terugtocht van gewapende interventie weer om zou keren en het nog eens onze „uitgesproken bestemming" zou zijn om over andere volken met gewapende macht te regeren. Het gehele onwelriekende verhaal van Noordamerikaanse interventie in het Caraïbische Gebied was welbekend, en niemand wenste meer enig deel in te hebben. Was de daaropvolgende periode van rust in Cuba, met vrijheid van woord, tamelijk eerlijke verkiezingen en een soort van „tijdperk waarin men zich tevreden gevoelt" iets blijvends, of was het slechts weer eens een „vreemd tussenspel"? Op zulke vragen kon geen instantie afdoend antwoord geven; van de economische spanningen bestonden nog en de grondproblemen waren nog niet opgelost.

In Puerto Rico hadden reeds lang toestanden bestaan, onder de Stars & Stripes, die overeenkwamen met die in de „Koloniale achterbuurten" betreurd door Lloyd George. Vooruitstrevende Gouverneurs werden steeds weer uit Washington uitgezonden, echter alleen om hun politieke standpunten in duigen te zien vallen. Welsprekende kanonnen werden te San Juan geladen, maar afgevuurd in Washington onder de koepel van het Capitool.

Voor de meeste mensen in de Verenigde Staten was de Portorikeinse politiek even onbegrijpelijk als die van de Derde Franse Republiek. Van de economische toestanden in Puerto Rico wisten zij feitelijk niets. Maar wel bemerkte men, dat de couranten herhaaldelijk mededeling deden van ongenegenheid, sterke politieke spanning, af en toe van demonstraties, en — in 1936 — van opstootjes en politieke moord.

Klaarblijkelijk was het, over het algemeen, goede werk, in de Philippijnen verricht, niet geëvenaard in dit kleine eiland in de warme Atlantische Oceaan. Terwijl hij Puerto Rico de „sweat shop" van Oom Sam noemde, beschreef Senator Luis Muñoz Marin, een standvastig vriend van de Verenigde Staten zijn eiland als „een land van bedelaars en millionnairs, van flatterende statistieken en pijnlijke werkelijkheden". Het was alles erg verwarrend en sommige Noordamerikanen, wier kennis van de Caraïbische zaken beperkt was tot het hoopvolle dat te lezen is in touristen-lectuur, begonnen zich onbehaaglijk te gevoelen. Zelfs in de Virgin-Eilanden, welke men op zo'n nette manier had verkregen, scheen maar weinig inspiratie te zijn en maar weinig reden om op onze zegenrijke regering te pochen. Iets, door Iemand, moest er gedaan worden.

Troepen van het Geallieerde 5e leger vorderen op enkele kilometers afstand van Nettuno op het strandhoofd ten Zuiden van Rome. Het vlakke terrein hier is in scherpe tegenstelling met het bergland in andere sectoren van het Italiaanse front.

INGEZONDEN.

(Buiten verantwoordelijkheid der Redactie).

Naar aanleiding van uw artikel over Bonaire in „Dagblad Amigoe di Curaçao" van 1 dezer vind ik het nodig een plaats in uw blad te vragen voor enige aanmerkingen en zal ik deze gemakshalve bij punten met nadere toelichting behandelen t.w.:

1. Titel „Het eiland der gelukzaligen"; 2. De uit de ogen der Bonairianen stralende goedigheid; 3. Het „Banare of Curaçao-metgezel-theorie: 4. Voogdijschap van den heer Gerharts; 5. Onjuistheden en on-logische beweringen inzake plantage Washington enz.

Toelichting: Punt 1. Wij zijn niet allen gelukkigen op Bonaire. Wij hebben ook onze zorgen; het leven is wel rustiger, minder druk en minder gejaagd dan op Curaçao doch aan de andere kant missen wij andere dingen die u daar hebt zoals een tweeden dokter of chirurg met de nodige apparaten voor operatiën, een tandarts voor reparatie of maken van nieuw gebit, dat wij niet daarvoor naar Curaçao behoeven te gaan, iets betere scholen voor wat meer onderwijs dat onze kinderen niet daarvoor ook naar Curaçao moeten met de daaraan verbonden kosten en meer zorgen, betere wegen dan deze waarop het een groot ongemak wordt te rijden en voor vertier ten minste een bioscoop een of twee maal per week om wat te kunnen genieten van goede films enz. Wij zullen dit dus beschouwen als een overdreven humoristisch titel.

Punt 2. Wij zijn niet allen goed of goedig hier op Bonaire. U houdt ons een beetje voor de gek om het zacht uit te drukken; wij hebben ook onze gebreken. Het artikel „Ontwaakt" onlangs in uw blad verschenen, is misschien ook goed voor hier alhoewel op kleiner schaal. Niet dat hier veel drankmisbruik is, maar er wordt wel eens te veel gedronken en echtscheidingen en ruzies van echtelieden dikwijls veroorzaakt door drank, welke ik moet trachten in der minne te schikken, komen thans herhaaldelijker voor.

Ik heb mij dan ook na het lezen van dat stuk afgevraagd of er niets hier tegen te doen is. Zou een Club (zonder statuten) van Gematigden met Maximum-2-bitters per dag leuze hierin misschien kunnen helpen? Dit zou gelden voor de drinkers zelf, de gastheer, dat hij bij een feest niet meer dan twee dronk, althans sterk, presenteert en de winkelier in drank niet meer dan twee aan een klant verkoopt. Dit zal gemakkelijk te ontduiken zijn, men koopt een fles of gaat naar een andere gelegenheid, doch het geldt hier een quaestie van vertrouwen en indien wij het ontduiken is het tot eigen schade. Ieder zal het zijne bij moeten dragen om desnoods als voorbeeld te dienen voor de zwakkeren.

Enige beperking van de kant van de Overheid van de drankgelegenheden en nachtelijke uren van sluiting zal ook in deze kunnen helpen. Als men tot 24 uur feest viert, danst, bridge speelt of zo en dan met niet meer dan twee, is mooi genoeg en men staat de volgende morgen weer fris op voor de arbeid. Ik geloof, dat wij het aan de kant van matiging moeten zoeken; van geheelonthouding hebben wij reeds gezien uit ondervinding door Amerika opgedaan, dat het niet lukte en ik lust ook wel eens een biertje met het eten of daar voor of na een slappe whisky-soda of rum-water, dit kan geen kwaad en is minder vrijheidsberoving.

Punt 3: Wij waren altijd een beetje trots op onze oude frisse-lucht-theorie van Bon-Aire of Buen-Ayre, welke door de soberere Curaçao-metgezel-theorie enigszins bedorven wordt, echter indien de geschiedschrijvers het werkelijk zo uitmaken, dan moeten wij ons maar bij neerleggen.

Punt 4: U schijnt veel van de voogdijschap te houden; een tijdje geleden betitelde men mij in „Dagblad Amigoe di Curaçao" met „Landvoogd van Bonaire" en nu zie ik, dat op eens mijn collega landraad Gerharts voogd is geworden; het is om razend-jaloers van te worden!

Ik wil niets afdoen van wat u zegt, dat mijn collega voor Bonaire doet, dat is waar, hij doet altijd zijn best voor de belangen van het eiland; doch wij doen ook wel eens een beetje méé, al is het stil en soms gepaard met enig eigen belang, dat gewoonlijk mede gaat?

Punt 5: Onjuistheden en onlogische beweringen geven aanleiding, dat de betreffende persoon of personen zich belachelijk gemaakt en beledigd gevoelen, waarom het ook aan te bevelen is, dat u ook eens uit andere bronnen ingelicht wordt voordat u schrijft. Wat is er fantastisch aan de naam Washington voor een plantage? Wij hebben hier plantages met namen als Bolivia, Guatemala, Mexico, Aruba, Lima, Verdun; waarom dan niet Amerika of Washington? En Julius Ceasar zijn die ook niet twee gewone voornamen? Moet men een fantast voor een en ander zijn? Ik zal u uitleggen:

Er waren eens twee wijlen broeders H., eigenaars van de plantage, twee goede katholieken, die veel voor hun Kerk deden en geachte burgers van Bonaire waren met verschillende belangrijke zaken en zij hebben indertijd door het ontginnen van dat nieuw wild gebied Washington (deel van de Slagbaai) veel gedaan door werkverschaffing hieraan en ook door het beheer van de zoutpannen enz., en het kind Julio Caesar is opgegroeid tot een grote kerel, die het werk op Washington voortzet ook tot heil van de bevolking en hij is geen baby meer, die in Adamscostuum in de gezelligheid zou rondkrabbelen, zelfs zijn babies doen het niet meer

Ik heb lange tijd bij een van de broeders gewerkt en houd nog steeds hun nagedachtenis in aangename herinnering, zodat dit mij ook onaangenaam aandoet.

De kazerne was ook wel nodig, althans voor de schutters; de officieren en onderofficieren zijn goed en geriefelijk onderdak, doch het verblijfplaats der schutters liet door inrichting en hun groter aantal te wensen over, evenwel uitbreiding geloof ik niet dat nodig is.

Tenslotte: Is het erg, dat sommigen van onze gasten voor de defensie soms met naakte bovenlijf in de vrachtwagens door de straten rijden of op de weg of steiger werken? Die mensen zijn gewend aan het koele klimaat; voelen het dikwijls te warm hier bij hun werk; het is dus te begrijpen, dat zij zich soms zoveel mogelijk willen ontbloten. Toen zij kwamen, begonnen zij dadelijk met de reparatie van de telefoon-leiding tot hun kamp, waardoor het vliegveld ook met Kralendijk verbinding kreeg; jammer dat zij niet tot Rincón zijn gegaan, doch dit is te veel eisen.

Onlangs heb ik ze ook gezien aan de weg naar Rincón bezig met een eigengemaakte wegschaaf onze kuiltjes en ribben in de weg te trachten weg te schaven; die kerels werken dus! Laat ze in Gods naam maar hun blote ruggen en borsten verfrissen. Ik heb trouwens nooit gezien of gehoord, dat zij alzo door de straten van Kralendijk wandelen anders dan op de vrachtwagens of misschien even uitstappen om wat te doen of op de steiger lossen en laden. Per slot van rekening, kleden onze Dames uit de grote wereld zich dikwijls zó véél meer?

Ik lees graag de „Amigoe" en zoek eerst of wat voor nieuws van Curaçao in staat en of er iets van Bonaire is, doch word dikwijls teleurgesteld door onjuistheden of onjuiste voorstelling van zaken en vooral waar het personen aangaat, is dit te betreuren. Daarom zou ik u willen aanraden zo min mogelijk personen in uw geschrijf te signaleren en overdrijft ook niet te veel van onze gelukzaligheid en goedigheid; het is misschien beter, dat u ons een beetje van onze gebreken ook laat zien.

C. E. B. Hellmund.

Naschrift: N.a.v. enige Bonairiaanse impressies in ons blad ontvingen wij verschillende brieven, waarvan de bovenstaande de zakelijkste is. Allereerst onze verontschuldiging aan Julius Caesar — of Julio Cesar als men dat wil —; wij waren hierin abuis en zagen een kind ervoor aan. Het woord ‚fantast' blijken enkelen te hebben misverstaan; het is nogal duidelijk, dat fantast een compliment is, bedoeld als het was in de zin van niet sleurmens. Dat er vele zorgen op het ‚eiland der gelukzaligen' zijn, is natuurlijk waar, doch het is veel mooier, rustiger en gelukkiger dan Aruba en Curaçao, zodat het te hopen is, dat ons stukje de aandacht van het Gouvernement op Bonaire zal vestigen om wat er te kort is, te verhelpen. Dat was onze bedoeling. — Redactie Amigoe.

Geallieerde gewonden worden van het front in Italië teruggevoerd. Zij namen deel aan de pogingen om de rivier de Rapido over te steken onder een hevig vuur van de Duitsers.